

O Kataroch,

zo slovenského pera...

Tento článok je malým drahokamom v mori písania o Kataroch. Po uskutočnenom Návrate Katarov na Slovensku záujem o tematiku, ktorá sa tiež spája Návratom Krista, rastie. Slovenský autor Vojtech Czobor tu zhrnul do štyroch stránok v jednoduchej a krásnej slovenčine historickú podstatu. Povinné čítanie pre každého začiatočníka a pochútka pre znalcov.

Corascendea, Moderný učiteľ poznania Katarov

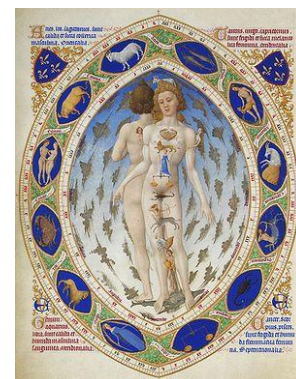

Na Slovensku oficiálne médiá málo pripomínajú ľuďom skutočnosť, že rímskokatolícka cirkev má na svedomí jednu z najstrašnejších a najbrutálnejších genocíd všetkých čias. Odohrala sa na začiatku XIII. storočia na juhu Francúzska, v kraji známom dnes ako Languedoc. Vojenské výpravy, trvajúce niekoľko rokov a vedené pod zástavou cirkvi svätej, tam mali zlikvidovať hnutie Katarov. Do histórie sa tieto križiacke výpravy zapísali aj ako albigénske vojny. Albigénske preto, že jedno z najväčších a hlavných centier Katarov bolo mesto Albi.

Krajina blahobytu:

Katari neboli žiadnou národnostnou skupinou, ako by sa mohlo zdať. Išlo o výrazné ideologické hnutie, ktoré svojím gnostickým ponímaním sveta bolo od počiatku silným trňom v oku vtedajšiemu skorumpovanému a sebavedomému Rímu pápežov Inocenta III. a najmä Gregora IX., ktorých moc sa prepletala so svetskou mocou najsilnejších panovníkov tej doby. Gnosticci odmietajú dogmu a slepú vieru v autoritu kohokolvek a hlavne svetskej cirkvi, zatiaľ čo učia, že Božie Zákony sa dajú pochopiť iba na základe vlastných skúseností.

Zásluhou Katarov sa na severných úpätiach Pyrenej vyvinul štátny útvar, ktorý sa od ostatného sveta odlišoval vedou, včítane medicíny, pokojom, dobrými vzťahmi medzi šľachtou a sedliakmi a neskorumpovanými, čistými kontaktmi medzi ľuďmi rôznych vrstiev. Panovala tam skutočná láska k blížnemu a prekvitala kultúra, v ktorej prevládala trubadúrska poézia. V krajine žilo veľa múdrych a majetných ľudí. Katarské presvedčenie preberali chudobní ľudia rovnako ako aj bohatí a zámožní šľachtici a počet Katarov narastal.

Peklo je na zemi:

Podľa katarského ponímania sveta v stredovekej terminológii, sa proti Bohu postavili niektorí anjeli, za čo ich poslal do pekla. Nepodarilo sa mu však izolovať ich od vyvíjajúceho sa sveta na zemi, ktorý ovládli. Zo zeme tak vlastne urobili peklo. Inak si Katari, ktorých poznáme aj pod názvom albigénci - podľa ich hlavného strediska v meste Albi, nevedeli vysvetliť, prečo je na svete toľko zla a nenávisť. To sú predsa diabolské vlastnosti... Boha, ktorému museli nútene slúžiť tu na zemi, nazvali Rex Mundi, kráľ sveta. Do kráľovstva skutočného, dobrého Boha sa dostanú len statočné Duše, po fyzickej smrti. Preto hlásali, že pozemský život treba prežiť vzorovo a v láske k tomu, čo je dobré a správne. A tešiť sa na smrť, lebo tá bude konečne vyslobodením z osídien Rexa Mundi. Nie zriedka si preto asketickí Katari smrť spôsobovali aj sami, ak boli na smrť chorí, alebo vážne ohrození. Najmä dobrovoľným vyhladovaním, takzvanou endurou.

Katari odmietali uctievať klasický kríž, ktorý bol nástrojom popravy. Oni si zvolili rovnoramenný kríž, starý symbol pravdy. K ich základným pravidlám patrilo, že je neprípustné preliať krv, že každý sa musí živiť vlastnou prácou a musí ochraňovať všetko, čo je pekné a užitočné, ako pozostatky toho, čo ešte Rex Mundi nestihol zničiť a premeniť vo svoj prospech. Napríklad prírodu, ale aj ľudského ducha. Na kontakt s Bohom nepotrebovali kňazov ani chrámy. Svoje obrady uskutočňovali pod holým nebom, prípadne doma.

Pavučina tajomstiev:

Katari sa rozdeľovali na dve hlavné skupiny: obyčajných veriacich a takzvaných parféto, čiže dokonalých. Parféti však neboli nejako zvlášť privilegovaní. Museli poznať všetko, čo život prináša, a v prvom rade museli ľuďom nezištne pomáhať. Najmä tým, ktorí sa ocitli na okraji vtedajšej spoločnosti. Mali dlhé vlasy, nosili tmavomodrý odev po členky, prepásaný opaskom s prackou v tvare rýb. Ich krédom bolo Evanjelium podľa Jána v prapôvodnej, prednicejskej podobe.

Do radov parféto mohol vstúpiť každý. Aj ženy. Parfétom sa uchádzač stal po ceremónii zvanej konsolamentum. Pred ňou však musel absolvovať viac ako ročnú skúšku, počas ktorej sa okrem zloženia sľubu čistoty venoval meditáciám a pôstu. Okrem rýb nesmel jesť nič živočíšneho pôvodu. Parféti žili veľmi asketicky. Ak bol uchádzač o miesto medzi dokonalými už náhodou ženatý (alebo vydatá), očakávalo sa, že sa fyzických manželských povinností so svojim partnerom

vzdá. Ich nekompromisné presvedčenie nepoznalo priekupníčenie ohľadom nápravy chýb, ako sa praktikovalo u katolíkov svedou, ľútosťou či pokáním. Akékoľvek podstatnejšie porušenie pravidiel logiky znamenalo, že osoba nebola dokonalou, zatiaľ čo sa očakávalo, že bude pokračovať s vlastnou očistou a rastom.

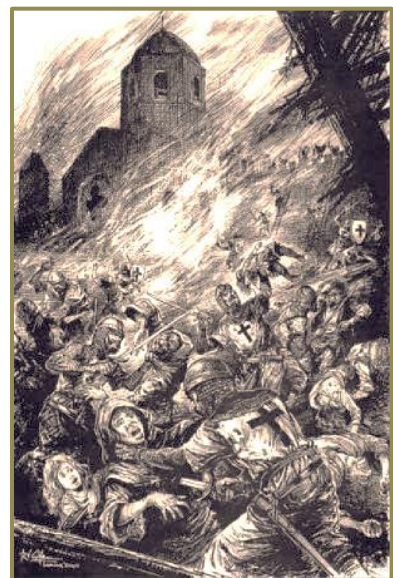
O Kataroch sa traduje, že boli ochrancami tajomstiev, ktoré by po odhalení mohli zmeniť beh sveta. Vlastnili vraj niečo, čo iritovalo hľadačov pokladov a záhad od francúzskych kráľov cez pápežov všetkých období až po nemeckých nacistov. Hovorilo sa o poklade nevídanej hodnoty, o evanjeliu napísanom samým Ježišom, o svätom gráli, o dôkaze, že Ježiš nezomrel na kríži, ale že žil ešte dlhé roky, o doloženom Ježišovom rodokmeni a osobe či osobách, ktoré boli pokračovateľmi jeho rodovej línie a podobne. Najpravdepodobnejšia sa zdá posledná možnosť. Aj preto, že korene katarstva väzia hlboko v časoch pred objavením sa Ježiša na scéne a práve v končinách, kde kázal.

Križová výprava:

Rím sledoval rozmach katarského hnutia s veľkou nevôľou. V prvom rade sa bál onoho katarského tajomstva, ktorého zverejnenie by mohlo otriasť katolíckou cirkvou v základoch. Je možné, že najvyšší hodnostári v Ríme presne vedeli, čoho sa tajomstvo katarského „pokladu“ týka a vedia to doteraz. Strážia ho dokonale, no čo-to napriek tomu preniklo na verejnosť. Najmä vďaka pápežovi Jánovi XXIII., sedemsto rokov po páde Montséguru. Sú to však ešte stále záhadné a nie celkom prebádané indicie a hypotézy, v ktorých sa objavujú aj oblasti dnešného Slovenska, kam mohli vraj prísť potomkovia Márie Magdalény.

Ako sme už spomenuli, nákazlivá katarská ideológia sa šírila veľmi rýchlo. Katolícki kňazi a hodnostári strácali autoritu. Pápež Inocent III. vyhlásil, že každý, kto sa pokúsi vytvoriť si osobitný názor na Boha, má byť upálený. A tak sa v mene cirkvi rozbehla lavína prenasledovania a vraždenia. Svetskí panovníci Rímskej ríše boli právnymi a cirkevnými sankciami donútení s týmto rozhodnutím súhlasiť. Viac o tomto v Rímska Inkvizícia Stredoveku. No francúzsky kráľ v tom videl možnosť, ako získaním bohatých katarských grófstiev naplniť kráľovskú pokladnicu. Preto bola v rokoch 1208 až 1209 vyhlásená križová výprava proti Katarom. Najatí žoldnieri sa valili na juh údolím Rhony. Bolo ich vraj až okolo dvestotisíc. Pálili všetko, čo im prišlo do cesty. Simon de Monfort, vodca tejto pápežskej armády, neľutoval nikoho.

Pobite ich všetkých:

Besnenie sa odohralo v meste Béziers, kde za niekoľko dní pozabíjali všetko obyvateľstvo, vrátane detí. Vraždili bez ohľadu na vyznanie. Vyhaslo tam dvadsaťtisíc životov. Rozvášnení žoldnieri naháňali ľudí po uliciach ako zver. Krv tiekla potokom. Keď obyvatelia hľadali záchranu v chráme Márie Magdalény, ktorú považovali za svoju patrónku, križiaci pozatvárali brány a budovu podpálili. Kronikár zaznamenal cynickú odpoveď pápežského legáta na otázku vojaka, ako majú postupovať, keď nedokážu rozoznať dobrých od zlých. „Pobite ich všetkých, pán si svojich už pozná.“

Do tohto obdobia spadá aj známy príbeh dobývania hradu Montségur na úpätí výbežkov Pyrenejí. V ňom našlo úkryt asi 200 posledných Katarov z okolia. A práve oni ochraňovali katarské tajomstvo. Bránili sa zúfalo presile a keď vedeli, že sa blíži ich koniec, štyria odvážlivci v noci „poklad“ z hradu vyniesli a uložili na neznáme miesto. Podľa legendy na druhý deň po modlitbách Katari sami otvorili brány hradu a so spevom a s úsmevom zišli na lúku pod hradom a hádzali sa do plameňov pripravených hraníc pred udivenými cirkevnými úradníkmi a križiackymi dobrodruhmi. Udalosti na Lúke upálených dodnes pripomína malý kamenný obelisk.

Vatikán slávil víťazstvo nad prvým masovým heretickým hnutím. Vymazal ho z povrchu zeme. Aspoň v to dúfal. V križiackych bojoch proti Katarom, ktoré nariadila rímskokatolícka cirkev, zahynulo vraj vyše milióna ľudí. Odborníci však toto číslo spochybňujú. Navyše, vyvraždenie albigéncov v skutočnosti neznamenalo koniec Katarov a najmä ich učenia. To sa medzitým stihlo rozšíriť do ďalších častí Európy, kde pretrvávalo do svojho obnovenia.

VOJTECH CZOBOR

www.dhaxem.com
INTERNATIONAL

© 2011 – 2015